

---

bRihatpArAsharahorAshAstramh 21-30

——
बृहत्पाराशरहोराशास्त्रम् २१-३०

——
Document Information

Text title : bRihatpArAsharahorAshAstram.h 21-30

File name : par2130.itx

Category : jyotisha, sociology_astrology, bRihatpArAshara

Location : doc_z_misc_sociology_astrology

Transliterated by : Ahto Jarve ajarve at fms30.cca.rockwell.com

Proofread by : Ahto Jarve ajarve at fms30.cca.rockwell.com

Latest update : November 1, 2010

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

November 22, 2022

sanskritdocuments.org

બૃહત્પારાશરહોરાશાસ્ત્રમ્ ૨૧-૩૦

અથ કર્મભાવકૃલાધ્યાયઃ ॥ ૨૧ ॥

કર્મભાવકૃલં ચાઽથ કથયામિ તવાગ્રતઃ ।
સૃણુ મૈત્રેય તત્ત્વેન બ્રહ્મગર્ગાદિભાષિતમ્ ॥ ૧ ॥
સબલે કર્મભાવેશે સ્વોચ્ચે સ્વાંશે સ્વરાશિગે ।
જાતસ્તાતસુખેનાઙ્ઘ્યો યશસ્વી શુભકર્મકૃત્ ॥ ૨ ॥
કર્માધિપો બલોનશ્ચેત્ કર્મવૈકલ્યમાદિશેત્ ।
સૈહિઃ કેન્દ્રત્રિકોણસ્થો જ્યોતિષ્ટોમાદિયાગકૃત્ ॥ ૩ ॥
કર્મેશે શુભસંયુક્તે શુભસ્થાનગતે તથા ।
રાજદ્વારે ચ વાણિજ્યે સદા લાભોઽન્યથાન્યથા ॥ ૪ ॥
દશમે પાપસંયુક્તે લાભે પાપસમન્વિતે ।
દુષ્ટતિં લભતે મર્ત્યઃ સ્વજનાનાં વિદૂષકઃ ॥ ૫ ॥
કર્મેશે નાશરાશિસ્થે રાહુણા સંયુતે તથા ।
જનદ્વેષી મહામૂર્ખો દુષ્ટતિં લભતે નરઃ ॥ ૬ ॥
કર્મેશે ધૂનરાશિસ્થે મન્દભૌમસમન્વિતે ।
ધૂનેશે પાપસંયુતે શિશ્રોદરપરાયણઃ ॥ ૭ ॥
તુડ્ગરાશિં સમાશ્રિત્ય કર્મેશે ગુરુસંયુતે ।
ભાગ્યેશે કર્મરાશિસ્થે માનૈશ્ચર્યપ્રતાપવાન્ ॥ ૮ ॥
લાભેશે કર્મરાશિસ્થે કર્મેશે લગ્નસંયુતે ।
તાવુભૌ કેન્દ્રગૌ વાપિ સુખજીવનભાગ્ ભવેત્ ॥ ૯ ॥
કર્મેશે બલસંયુક્તે મીને ગુરુસમન્વિતે ।
વસ્ત્રાભરણસૌખ્યાદિ લભતે નાત્ર સંશયઃ ॥ ૧૦ ॥

दिव्यागाराद्विपर्यङ्को दिव्यगन्धैकभोगवान् ॥ ३ ॥

परार्धरमणो दिव्यवस्त्रमाव्याद्विभूषणः ।

परार्धवित्तसंयुतो विज्ञो दिनानि नयति प्रभुः ॥ ४ ॥

अवेवंशत्रुनीयांशेऽष्टमांशे वाऽष्टमे शिपौ ।

संस्थितः कुरुते जातं कान्तासुभविर्वर्जितम् ॥ ५ ॥

व्याधिऋष्यपरिकलान्तं दिव्यभोगनिराकृतम् ।

स छि केन्द्रत्रिकोणस्थः स्वस्त्रियाऽलंकृतः स्वयम् ॥ ६ ॥

यथा लज्जात् क्लं चैतदात्मनः परिकीर्तितम् ।

अवेवं भ्रात्रादिभावेषु तत्तत्सर्वं विचारयेत् ॥ ७ ॥

दृश्यक्षार्धगाः भेटाः प्रत्यक्षकृलदायकाः ।

अदृश्यार्धगताः भेटाः परोक्षे कृलदाः स्मृताः ॥ ८ ॥

व्ययस्थानगतोः राहुर्भौमाकिरविसंयुतः ।

तदीशेऽप्यर्कसंयुक्ते नरके पतनं भवेत् ॥ ९ ॥

व्ययस्थानगते सौम्ये तदीशे स्वोच्चराशिगे ।

शुभयुक्ते सुभैर्दृष्टे भोक्तसः स्यान्नात्र संशयः ॥ १० ॥

व्ययेशे पापसंयुक्ते व्यये पापसमन्विते ।

पापग्रहेण संदृष्टे देशादेशान्तरं गतः ॥ ११ ॥

व्ययेशे शुभराशिस्थे व्ययर्क्षे शुभसंयुते ।

शुभग्रहेण संदृष्टे स्वदेशात् सञ्चरो भवेत् ॥ १२ ॥

व्यये मन्दादिसंयुक्ते भूमिजेन समन्विते ।

सु/भदृष्टेर्न सम्प्राप्तिः पापमूलाद्भ्रनार्जनम् ॥ १३ ॥

लज्जेशे व्ययराशिस्थे व्ययेशे लज्जसंयुते ।

भृगुपुत्रेण संयुक्ते धर्ममूलाद्भ्रनव्ययः ॥ १४ ॥

अथ भावेशकृलाध्यायः ॥ २४ ॥

लज्जेशे लज्जगे देहसुभभाग् भुज्विकमी ।

मनस्वी यञ्चलश्चैव द्विभार्यो परगोऽपि व ॥ १ ॥

લગ્નેશે ધનગે બાલો લાભવાન્ પણિડતઃ સુખી ।
 સુશીલો ધર્મવિન્માની બહુદારગુણૈર્યુતઃ ॥ ૨ ॥
 લગ્નેશે સહજે જાતઃ સિંહતુલ્યપરાક્રમી ।
 સર્વસમ્પદ્યુતો માની દ્વિભાર્યો મતિમાન્ સુખી ॥ ૩ ॥
 લગ્નેશે સુખગે બાલઃ પિતૃમાતૃસુખાન્વિતઃ ।
 બહુભ્રાતૃયુતઃ કામી ગુણરૂપસમન્વિતઃ ॥ ૪ ॥
 લગ્નેશે સુતગે જન્તોઃ સુતસૌખ્યં ચ મધ્યમમ્ ।
 પ્રથમાપત્યનાશઃ સ્યાન્માની ક્રોધી નૃપપ્રિયઃ ॥ ૫ ॥
 લગ્નેશે ષષ્ઠગે જાતો દેહસૌખ્યવિવર્જિતઃ ।
 પાપાઢ્યે શત્રુતઃ પીડા સૌમ્યદૃષ્ટિવિવર્જિતે ॥ ૬ ॥
 લગ્નેશે સપ્તમે પાપે ભાર્યા તસ્ય ન જીવતિ ।
 શુભેડટનો દરિદ્રો વા વિરક્તો વા નૃપોડપિ વા ॥ ૭ ॥
 લગ્નેશેડષ્ટમગે જાતઃ સિદ્ધવિદ્યાવિશારદઃ ।
 રોગી ચૌરો મહાક્રોધી ધૂતી ચ પરદારગઃ ॥ ૮ ॥
 લગ્નેશે ભાગ્યગે જાતો ભાગ્યવાગ્જનવલ્લભઃ ।
 વિષ્ણુભક્તઃ પટુર્વાગ્મી દારપુત્રધનૈર્યુતઃ ॥ ૯ ॥
 લગ્નેશે દશમે જાતઃ પિતૃસૌખ્યસમન્વિતઃ ।
 નૃપમાન્યો જને ખ્યાતઃ સ્વાર્જિતસ્વો ન સંશયઃ ॥ ૧૦ ॥
 લગ્નેશે લાભગે જાતઃ સદા લાભસમન્વિતઃ ।
 સુશીલઃ ખ્યાતકીર્તિશ્ચ બહુદારગુણૈર્યુતઃ ॥ ૧૧ ॥
 લગ્નેશે વ્યયભાવસ્થે દેહસૌખ્યવિવર્જિતઃ ।
 વ્યર્થવ્યયી મહાક્રોધી શુભદૃગ્યોગવર્જિતે ॥ ૧૨ ॥
 ધનેશે લગ્નેગે જાતઃ પુત્રવાન્ ધનસંયુતઃ ।
 કુટુમ્બકણ્ઠકઃ કામી નિષ્ઠુરઃ પરકાર્યકૃત્ ॥ ૧૩ ॥
 ધનેશે ધનગે જાતો ધનવાન્ ગર્વસંયુતઃ ।
 દ્વિભાર્યો બહુભાર્યો વા સુતહીનઃ પ્રજાયતે ॥ ૧૪ ॥
 ધનેશે સહજે જાતો વિક્રમી મતિમાન્ ગુણી ।
 કામી લોભી શુભાઢ્યે ચ પાપાઢ્યે દેવનિન્દકઃ ॥ ૧૫ ॥

भार्या तस्य भवेत् कूरा कूरग्रहयुतेक्षिते ॥ २८ ॥

षष्ठभावे त्रीयेशे भ्रातृशत्रुर्महाधनी ।

मातुलैश्च समं वैरं मातुलानीप्रियो नरः ॥ ३० ॥

सप्तमे सडजाधीशे राजसेवापरो नरः ।

बाल्ये दुःखी सुधी चान्ते जायते नाऽत्र संशयः ॥ ३१ ॥

अष्टमे सडजाधीशे जातश्चैरो नरो भवेत् ।

दासवृत्योपश्रुवी य राजद्वारे मृतिर्भवेत् ॥ ३२ ॥

नवमे सडजाधीशे पितुः सुभविर्वर्जितः ।

स्त्रीभिर्भाग्योदयस्तस्य पुत्रादिसुभसंयुतः ॥ ३३ ॥

दशमे सडजाधीशे जातः सर्वसुभान्वितः ।

स्वभुजार्जितित्तश्च दृष्टस्त्रीभरणे रतः ॥ ३४ ॥

लाभगे सडजाधीशे व्यापारे लाभवान् सदा ।

विधाडीनोऽपि मेधावी साडसी परसेवकः ॥ ३५ ॥

व्ययस्थे सडजाधीशे कुतार्ये व्ययकृज्जनः ।

पिता तस्य भवेत् कूरः स्त्रीभिर्भाग्योदयस्तथा ॥ ३६ ॥

सुभेशे धनगे जातो विधागुणविभूषितः ।

भूमीवालनसंयुक्तो मातुः सुभसमन्वितः ॥ ३७ ॥

सुभेशे धनगे जातो भोगी सर्वधनान्वितः ।

कुटुम्बसहितो मानी साडसी कुडकान्वितः ॥ ३८ ॥

सुभेशे सडजे जातो विक्रमी भृत्यसंयुतः ।

उदारोऽरुग् गुणी दाता स्वभुजार्जितवित्तवान् ॥ ३९ ॥

सुभेशे सुभभावस्थे मन्त्री सर्वधनान्वितः ।

यतुरः शीलवान् मानी ज्ञानवान् स्त्रीप्रियः सुधी ॥ ४० ॥

सुभेशे पुत्रभावस्थे सुधी सर्वजनप्रियः ।

विषगुभक्तो गुणी मानी स्वभुजार्जितवित्तवान् ॥ ४१ ॥

सुभेशे रिपुभावस्थे मातुः सुभविर्वर्जितः ।

कोधी योरोऽभियारी य स्वेच्छागारश्च दुर्मनाः ॥ ४२ ॥

सुभेशे सप्तमे जातो बहुविधासमन्वितः ।
पित्रार्जितधनत्यागी सभायां मूकवद् भवेत् ॥ ४३ ॥
सुभेशे रन्ध्रभावस्थे गृहादिसुभवर्जितः ।
पित्रोः सुभं भवेदल्पं जातः कवीभसमो भवेत् ॥ ४४ ॥
सुभेशे भाग्यभावस्थे जातः सर्वजनप्रियः ।
द्वेवभक्तो गुण्णी मानी भवेत् सर्वसुभान्वितः ॥ ४५ ॥
सुभेशे कर्मभावस्थे राजमान्यो नरो भवेत् ।
रसायनी मडादृष्टो सुभभोगी जितेन्द्रियः ॥ ४६ ॥
सुभेशे लाभगे जातो गुप्तरोगभयान्वितः ।
उदारी गुणवान् दाता परोपकरणे रतः ॥ ४७ ॥
सुभेशे व्ययभावस्थे गृहादिसुभवर्जितः ।
जातो दुर्व्यसनी मूढः सदाऽलस्यसमन्वितः ॥ ४८ ॥
सुतेशे लग्ने जातो विद्यान् पुत्रसुभान्वितः ।
कट्यो वङ्गयित्तश्च परद्रव्यापहारकः ॥ ४९ ॥
सुतेशे धनगे जातो बहुपुत्रो धनान्वितः ।
कुटुम्बपोषको मानी स्त्रीप्रियः सुयुशा भुवि ॥ ५० ॥
सुतेशे सङ्गे भावे जायते सोदरप्रियः ।
पिशुनश्च कट्यश्च स्वकार्यनिरतः सदा ॥ ५१ ॥
सुतेशे सुभभावस्थे सुभी मातृसुभान्वितः ।
लक्ष्मीयुक्तः सुभुद्धिश्च राज्ञोऽमात्योऽथवा गुरुः ॥ ५२ ॥
सुतेशे सुतभावस्ते शुभाढ्ये पुत्रवान् नरः ।
पापाढ्येऽपत्यलीनोऽसौ गुणवान् मित्रवत्सलः ॥ ५३ ॥
सुतेशे रिपुभावस्थे पुत्रः शत्रुसमो भवेत् ।
मृतापत्योऽथवा जातो दत्तकीतसुतोऽथवा ॥ ५४ ॥
सुतेशे सप्तमे मानी सर्वधर्मसमन्वितः ।
पुत्रादिसुभयुक्तश्च परोपकरणे रतः ॥ ५५ ॥
सुतेशे रन्ध्रभावस्थे स्वल्पपुत्रसुभान्वितः ।
कासश्चाससमायुक्तः क्रोधी च सुभवर्जितः ॥ ५६ ॥

દારેશે વ્યયગે જાતો દરિદ્રઃ કૃપણોઽપિ વા ।
 ભાર્યાપિ વ્યયશીલાઽસ્ય વસ્ત્રાજીવી નરો ભવેત્ ॥ ૮૪ ॥
 અષ્ટમેશે તનો જાતસ્તનુસૌખ્યવિવર્જિતઃ ।
 દેવાનાં બ્રાહ્મણાનાં ચ નિન્દકો પ્રણસંયુતઃ ॥ ૮૫ ॥
 અષ્ટમેશે ધને બાહુબલહીનઃ પ્રજાયતે ।
 ધનં તસ્ય ભવેત્ સ્વલ્પં નષ્ટ વિત્તં ન લભ્યતે ॥ ૮૬ ॥
 રન્ધ્રેશે સહજે ભાવે ભ્રાતૃસૌખ્યં ન જાયતે ।
 સાલસ્યો ભૃત્યહીનશ્ચ જાયતે બલવર્જિતઃ ॥ ૮૭ ॥
 રન્ધ્રેશે સુખભાવસ્થે માતૃહીનો ભવેચ્છિશુઃ ।
 ગૃહભૂમિસુખૈર્હીનો મિત્રદ્રોહી ન સંશયઃ ॥ ૮૮ ॥
 રન્ધ્રેશે સુતભાવસ્થે જડબુદ્ધિઃ પ્રજાયતે ।
 સ્વલ્પપ્રણો ભવેજજતો દીર્ઘાયુશ્ચ ધનાન્વિતઃ ॥ ૮૯ ॥
 રન્ધ્રેશે સિપુભાવસ્થે શત્રુજેતા ભવેજજનઃ ।
 રોગયુક્તશરીરશ્ચ બાલ્યે સર્પજલાદ્ ભયમ્ ॥ ૯૦ ॥
 રન્ધ્રેશે દારભાવસ્થે તસ્ય ભાર્યાદ્રયં ભવેત્ ।
 વ્યાપારે ચ ભવેધાનિસ્તસ્મિન્ પાપયુતે ધ્રુવમ્ ॥ ૯૧ ॥
 રન્ધ્રેશે મૃત્યુભાવસ્થે જાતા દીર્ઘાયુષા યુતઃ ।
 નિર્ભલે મધ્યમાયુઃ સ્યાચ્ચૌરો નિન્દ્યોઽન્યનિન્દકઃ ॥ ૯૨ ॥
 અષ્ટમેશે તપઃસ્થાને ધર્મદ્રોહી ચ નાસ્તિકઃ ।
 દુષ્ટભાર્યાપતિશ્ચૈવ પરદ્રવ્યાપહારકઃ ॥ ૯૩ ॥
 રન્ધ્રેશે કર્મભાવસ્તે પિતૃસૌખ્યવિવર્જિતઃ ।
 પિશુનઃ કર્મહીનશ્ચ ચદિ નૈવ શુભેક્ષિતે ॥ ૯૪ ॥
 રન્ધ્રેશે લાભભાવસ્થે સપાપે ધનવર્જિતઃ ।
 બાલ્યે દુઃખી સુખી પશ્ચાત્ દીર્ઘાયુશ્ચ શુભાન્વિતે ॥ ૯૫ ॥
 રન્ધ્રેશે વ્યયભાવસ્થે કુકાર્યે વ્યયકૃત્ સદા ।
 અલ્પાયુશ્ચ ભવેજજાતઃ સપાપે ચ વિશેષતઃ ॥ ૯૬ ॥
 ભાગ્યેશે લગ્નગે જાતો ભાગ્યવાન્ ભૂપવન્દિતઃ ।
 સુશીલશ્ચ સુરૂપશ્ચ વિદ્યાવાન્ જનપૂજિતઃ ॥ ૯૭ ॥

भाग्येशे धनभावस्थे पण्डितो जनवल्लभः ।
 जायते धनवान् कामी स्त्रीपुत्रादिसुभान्वितः ॥ ८८ ॥
 भाग्येशे भ्रातृभावस्थे जातो भ्रातृसुभान्वितः ।
 धनवान् गुणवांश्चापि रुपशीलसमन्वितः ॥ ८९ ॥
 भाग्येशे तुर्यभावस्थे गृहयानसुभान्वितः ।
 सर्वसम्पत्तियुक्तश्च मातृभक्तो भवेन्नरः ॥ १०० ॥
 भाग्येशे सुतभावस्थे सुतभाग्यसमन्वितः ।
 गुरुभक्तिरतो धीरो धर्मात्मा पण्डितो नरः ॥ १०१ ॥
 भाग्येशे रिपुभावस्थे स्वल्पभाग्यो भवेन्नरः ।
 मातुलादिसुभैर्डीनः शत्रुभिः पीडितः सदा ॥ १०२ ॥
 भाग्येशे दारभावस्थे दारयोगात् सुभोदयः ।
 गुणवान् कीर्तिमांश्चापि जायते द्विजसत्तमः ॥ १०३ ॥
 भाग्येशे मृत्युभावस्थे भाग्यहीनो नरो भवेत् ।
 ज्येष्ठभ्रातृसुभं नैव तस्य जातस्य जायते ॥ १०४ ॥
 भाग्येशे भाग्यभावस्थे बहुभाग्यसमन्वितः ।
 गुणसौन्दर्यसम्पन्नो सलज्जस्यः सुभं बहु ॥ १०५ ॥
 भाग्येशे कर्मभावस्थे जातो राजाऽथ तत्समः ।
 मन्त्री सेनापतिर्वाऽपि गुणवान् जनपुञ्जितः ॥ १०६ ॥
 भाग्येशे लाभभावस्थे धनलाभो दिने दिने ।
 भक्तो गुरुजनानां च गुणवान् पुण्यवानपि ॥ १०७ ॥
 भाग्येशो व्ययभावस्थो भाग्यलानिकरो नृणाम् ।
 शुभकार्ये व्ययो नित्यं निर्धनोऽतिथिसङ्गमात् ॥ १०८ ॥
 कर्मेशे लग्नगे जातो विद्वान् ज्यातो धनी कवीः ।
 बाल्ये रोगी सुभी पश्चाद् धनवृद्धिर्दिने दिने ॥ १०९ ॥
 राज्येशे धनभावस्थे धनवान् गुणसंयुतः ।
 राजमान्यो वदान्यश्च पित्रादिसुभसंयुतः ॥ ११० ॥
 कर्मेशे सलज्जे जातो भ्रातृभृत्यसुभान्वितः ।

लाभेशे सुतभावस्थे भवन्ति सुप्तिनः सुताः ।
 विधवन्तोऽपि सखीलाः स्वयं धर्मरतः सुधी ॥ १२५ ॥
 लाभेशे रोगभावस्थे जातो रोगसमन्वितः ।
 क्रूरभुद्धिः प्रवासी च शत्रुभि परिपीडितः ॥ १२६ ॥
 लाभेशे दारभावस्थे लाभो दारकुलात् सदा ।
 उदारश्च गुणी कामी जनो भार्यावशानुगः ॥ १२७ ॥
 लाभेशे रन्ध्रभावस्थे ङानिः कार्येषु जायते ।
 तस्थायुश्च भवेद्दीर्घं प्रथमं मरणं स्त्रियः ॥ १२८ ॥
 लभेशे भाग्यभावस्थे भाग्यवान् जायते नरः ।
 यतुरः सत्यवादी च राजपुजयो धनाधिपः ॥ १२९ ॥
 लाभेशे कर्मभावस्थे भूपवन्दो गुणान्वितः ।
 निजधर्मरतो धीमान् सत्यवादी जितेन्द्रियः ॥ १३० ॥
 लाभेशे लाभभावस्थे लाभः सर्वेषु कर्मसु ।
 पण्डित्यं च सुभं तस्य वर्द्धते च दिने दिने ॥ १३१ ॥
 लाभेशे व्ययभावस्थे सत्कार्येषु व्ययः सदा ।
 कामुको बहुपत्नीको भवेच्छसंसर्गकारकः ॥ १३२ ॥
 व्ययेशे लग्नगे जातो व्ययशीलो जतो भवेत् ।
 दुर्भलः कङ्कुरोगी च धनविधाविवर्जितः ॥ १३३ ॥
 व्ययेशे धनभावस्थे शुभकार्ये व्ययः सदा ।
 धार्मिकः प्रियवादी च गुणसौभ्यसमन्वितः ॥ १३४ ॥
 व्ययेशे सङ्गे जातो भ्रातृसौक्यविवर्जितः ।
 भवेदन्यजनद्वेषी स्वशरीरस्य पोषकः ॥ १३५ ॥
 व्ययेशे सुभभावस्थे मातुः सुभविवर्जितः ।
 भूमियानगृहादीनां ङानिस्तस्य दिनेदिने ॥ १३६ ॥
 व्ययेशे सुतभावस्थे सुतविधाविवर्जितः ।
 पुत्रार्थे च व्ययस्तस्य तीर्थाटनपरो नरः ॥ १३७ ॥
 व्ययेशे रिपुभावस्थे जातः स्वजनवैरकुत् ।
 ङोधी पापी च दुःधी च परजायारतो नरः ॥ १३८ ॥

व्ययेशे दारभावस्थे व्ययो दारकृतः सदा ।
 तस्य भार्यासुभं नैव बलविधाविवर्जितः ॥ १३९ ॥
 व्ययेशे मृत्युभावस्थे जातो लाभान्वितः सदा ।
 प्रियवाङ् मध्यमायुश्च सम्पूर्णागुणसंयुतः ॥ १४० ॥
 व्ययेशे भाग्यभावस्थे गुरुद्वेषी भवेन्नरः ।
 मित्रैरपि भवेद्द्वैरं स्वार्थसाधनतत्परः ॥ १४१ ॥
 व्ययेशे राज्यभावस्थे व्ययो राजकुलाद्भवति ।
 पितृतोऽपि सुभं तस्य स्वल्पमेव हि जायते ॥ १४२ ॥
 व्ययेशे लाभभावस्थे लाभे हानिः प्रजायते ।
 परेषां रक्षितं द्रव्यं कदाचित्काले नरः ॥ १४३ ॥
 व्ययेशे व्ययभावस्थे व्ययाधिक्यं हि जायते ।
 न शरीरसुभं तस्य कोधी द्वेषपरो नृणाम् ॥ १४४ ॥
 धृति ते कथितं विप्र भावेशानां य यत् कृलम् ।
 बलाबलविवेकेन सर्वेषां तत्समादिशेत् ॥ १४५ ॥
 द्विराशीशस्य भेटस्य विदित्वोभयथा कृलम् ।
 विरोधे तुल्यकृलयोर्द्वयोर्नाशः प्रजायते ॥ १४६ ॥
 विभिन्नयोस्तु कृलयोर्द्वयोः प्राप्तिर्भवेद्दुःखम् ।
 ग्राहे पूर्णबले पुर्णमर्धमर्धबले कृलम् ॥ १४७ ॥
 पादं डीनबले भेटे ज्ञेयमित्थं भुषैरिति ।
 उक्तं भावस्थितानां ते भावेशानां पलं मया ॥ १४८ ॥

अथाऽप्रकाशग्रहकुलाध्यायः ॥ २५ ॥

रव्यादिसप्तभेटानां प्रोक्तं भावकृलं मया ।
 अप्रकाशग्रहाणां य इलानि कथयाम्यहम् ॥ १ ॥
 शूरो विमलनेत्रांशः सुस्तब्धो निर्धृणः भलः ।
 मूर्तिस्थे धूमसंज्ञे य गाढरोषो नरः सदा ॥ २ ॥
 रोगी धनी तु डीनाङ्गो राज्यापहृतमानसः ।

धूमे द्वितीये सम्प्राप्ते मन्टप्रज्ञो नपुंसकः ॥ ३ ॥
 मतिमान् शौर्यसम्पन्न षष्टयितः प्रियंवदः ।
 धूमे सलज्जभावस्थे जनाढ्यो धनवान् भवेत् ॥ ४ ॥
 कलत्राङ्गपरित्यक्तो नित्यं मनसि द्युषितः ।
 धूमे यतुर्थे सम्प्राप्ते सर्वशास्त्रार्थचिन्तकः ॥ ५ ॥
 स्वल्पापत्यो धनैर्डीनो धूमे पञ्चमसंस्थिते ।
 गुरुत सर्वभक्षं य सुदुम्भन्त्रविवर्जितः ॥ ६ ॥
 भलवाञ्छत्रुवधको धूमे य स्त्रिपुभावगे ।
 भद्रुतेजोयुतः भ्यातः सदा रोगविवर्जितः ॥ ७ ॥
 निर्धनः सततं कामी परदारेषु कोविदः ।
 धूमे सप्तमगे जातो निस्तेजः सर्वदा भवेत् ॥ ८ ॥
 विक्रमेण परित्यक्तः सोत्साहो सत्यसङ्गरः ।
 अप्रियो निष्ठुरः स्वार्थी धूमे मृत्युगते सति ॥ ९ ॥
 सुतसौभाग्यसम्पन्नो धनी मानी दयान्वितः ।
 धर्मस्थाने स्थिते धूमे धर्मवान् बन्धुवत्सलः ॥ १० ॥
 सुतसौभाग्यसंयुक्तः सन्तोषी मतिमान् सुधी ।
 कर्मस्थे मानवो नित्यं धूमे सत्यपदस्थितः ॥ ११ ॥
 धनधान्यडिरण्याढ्यो रुपवांश्च कलान्वितः ।
 धूमे लाभगते यैव विनीतो गीतकोविदः ॥ १२ ॥
 पतितः पापकर्मा य धूमे द्वादशसङ्गते ।
 परदारेषु संसक्तो व्यसनी निर्घृणः शठः ॥ १३ ॥
 लगे पाते य सम्प्राप्ते जातको दुःखीपीडितः ।
 क्रूरो घातकरो भूर्धो द्वेषी बन्धुजनस्य य ॥ १४ ॥
 जिह्मोऽतिपित्तवान् भोगी धनस्थे पातसंज्ञके ।
 निर्घृणश्चाऽकृतज्ञश्च दुष्टात्मा पापकृतथा ॥ १५ ॥
 स्थिरप्रज्ञो राज्ञी दाता धनाढ्यो राजवल्लभः ।
 सम्प्राप्ते सलजे पाते सेनाधीशो भवेन्नरः ॥ १६ ॥

अन्धव्याधिसमायुक्तः सुतसौभाग्यवर्जितः ।
 यतुर्थगो यदा पातस्तदा स्यान्मनुजश्च सः ॥ १७ ॥
 दृष्टिद्रो रूपासंयुक्तः पाते पञ्चमगे सति ।
 कङ्कपित्तानिलैर्युक्तो निष्ठुरो निरपत्रपः ॥ १८ ॥
 शत्रुहन्ता सुपुष्टश्च सर्वास्त्राणां य यालङ्कः ।
 कलासु निपुणः शान्तः पाते शत्रुगते सति ॥ १९ ॥
 धनदारसुतैस्त्यक्तः स्त्रीजितो दुःखसंयुतः ।
 पाते कलत्रगे कामी निर्लज्जः परसौहृदः ॥ २० ॥
 विकलाक्षो विरुपश्च दुर्भगो द्विजनिन्दकः ।
 मृत्युस्थाने स्थिते पाते रक्तपीडापरिप्लुतः ॥ २१ ॥
 बहुव्यापारको नित्यं बहुमित्रो बहुश्रुतः ।
 धर्मभे पातभेदे य स्त्रीप्रियश्च प्रियवदः ॥ २२ ॥
 सश्रीको धर्मकृष्टान्तो धर्मकार्येषु कोविदः ।
 कर्मस्थे पातसंज्ञे छि मडाप्राज्ञो विचक्षणः ॥ २३ ॥
 प्रभूतधनवान् मानी सत्यवादी दृढव्रतः ।
 अश्वत्थो गीतसंज्ञतः पाते लाभगते सति ॥ २४ ॥
 कोपी य बहुकर्माढ्यो व्यंगो धर्मस्य दूषकः ।
 व्ययस्थाने गते पाते विद्वेषी निजबन्धुषु ॥ २५ ॥
 विद्वान् सत्यरतः शान्तो धनवान् पुत्रवाञ्छुषिः ।
 परिधौ तनुगे दाता जायते गुरुवत्सलः ॥ २६ ॥
 शत्रुरो रूपावान् भोगी सुभी धर्मपरायणः ।
 धनस्थे परिधौ जातः प्रभुर्भवति मानवः ॥ २७ ॥
 स्त्रीवल्लभः सुरुपांगो देवस्वजनसंगतः ।
 तृतीये परिधौ भृत्यो गुरुभक्तिसमन्वितः ॥ २८ ॥
 परिधौ सुभभावस्थे विस्मितं त्वरिभंगलम् ।
 अङ्कुरं त्वथ सम्पूर्णं कुरुते गीतकोविदम् ॥ २९ ॥
 लक्ष्मीवान् शीलवान् कान्तः प्रियवान् धर्मवत्सलः ।
 पञ्चमे परिधौ जातः स्त्रीणां भवति वल्लभः ॥ ३० ॥

लिङ्गधारी प्रसन्नात्मा सर्वभूतहिते रतः ।
 धर्ममे शिषिनि प्राप्ते धर्मकार्येषु कोविदः ॥ ५८ ॥
 सुभसौभाग्यसम्पन्नः कामिनीनां य वल्लभः ।
 दाता द्विजैः समायुक्तः कर्मस्थे शिषिनि द्विज ॥ ५९ ॥
 नित्यलाभः सुधर्मा य लाभे शिषिनि पूजितः ।
 धनाढ्यः सुभगः शूरः सुयज्ञश्चाति कोविदः ॥ ६० ॥
 पापकर्मरतः शूरः श्रद्धालीनोऽधृणो नरः ।
 परदाररतो रौद्रः शिषिनि व्यथगे सति ॥ ६१ ॥
 रोगार्तः सततं कामी पापात्माधिगतः शठः ।
 तनुस्थे गुलिके जातः फलभावोऽतिदुःषितः ॥ ६२ ॥
 विद्वतो दुःषितः क्षुद्रो व्यसनी य गतत्रपः ।
 धनस्थे गुलिके जातो निःस्वो भवति मानवः ॥ ६३ ॥
 यार्वङ्गो ग्रामपः पुण्यसंयुक्तः सज्जनप्रियः ।
 सङ्ग्रे गुलिके जातो मानवो राजपूजितः ॥ ६४ ॥
 रोगी सुभपश्चिक्तः सदा भवति पापकृत् ।
 गुलिके सुभभावस्थे वातपित्ताधिको भवेत् ॥ ६५ ॥
 विस्तुतिर्विधनोऽल्पायुर्दुष्पी क्षुद्रो नपुंसकः ।
 गुलिके सुतभावस्थे स्त्रीजितो नास्तिको भवेत् ॥ ६६ ॥
 वीतशत्रुः सुपुष्टाङ्गो शिपुस्थाने यमात्मजे ।
 सुदीप्तः सम्मतः स्त्रीणां सोत्साहः सुदृढो हितः ॥ ६७ ॥
 स्त्रीजितः पापकृज्जारः कृशाङ्गो गतसौहृदः ।
 जिवितः स्त्रीधनेनैव गुलिके सप्तमस्थिते ॥ ६८ ॥
 क्षुधावर्द्धुःषित कूरस्तीक्ष्णरोषोऽतिनिर्घृणः ।
 रन्ध्रगे गुलिके निःस्वो जायते गुणवर्जितः ॥ ६९ ॥
 बहुकलेशः कुशतनुर्दृष्टकर्मातिनिर्घृणः ।
 गुलिके धर्मगे मन्दः पिशुनो बहिराकृतिः ॥ ७० ॥
 पुत्रान्वितः सुभी भोक्ता देवाभ्यर्थनवत्सलः ।
 दशमे गुलिके जातो योगधर्माश्रितः सुभी ॥ ७१ ॥

સુસ્ત્રીભોગી પ્રજાધ્યક્ષો બન્ધુનાં ચ હિતે રતઃ ।
લાભસ્થે ગુલિકે જાતો નીચાડ્ગો સાર્વભૌમકઃ ॥ ૭૨ ॥

નીચકર્માશિત્તઃ પાપો હીનાડ્ગો દુર્ભગોડલસઃ ।
વ્યયગે ગુલિકે જાતો નીચેષુ કુરુતે રતિમ્ ॥ ૭૩ ॥

લગ્ને પ્રાણપદે ક્ષણો રોગિ ભવતિ માનવઃ ।
મૂકોન્મત્તો જડાડ્ગસ્તુ હીનાડ્ગો દુઃખિત કૃશઃ ॥ ૭૪ ॥

બહુધાન્યો બહુધનો બહુભૃત્યો બહુપ્રજઃ ।
ધનસ્થાનસ્થિતે પ્રાણે સુભગો જયતે નરઃ ॥ ૭૫ ॥

હિંસ્રો ગર્વસમાયુક્તો નિષ્કરોડતિમલિમ્લુચઃ ।
તૃતીયગે પ્રાણપદે ગુરુભક્તિવિવર્જિતઃ ॥ ૭૬ ॥

સુખસ્થે તુ સુખી કાન્તઃ સુહૃદ્રમાસુ વલ્લભઃ ।
ગુરૌ પરાયણઃ શીતઃ પ્રાણે વૈ સત્યતત્પરઃ ॥ ૭૭ ॥

સુખિભાક્ સુક્રિયોપેતસ્ત્વપચારદયાન્વિતઃ ।
પગ્ન્યમસ્થે પ્રાણપદે સર્વકામસમન્વિતઃ ॥ ૭૮ ॥

બન્ધુશત્રુવશસ્તીક્ષણો મન્દાગ્નિર્નિર્દયઃ ખલઃ ।
ષષ્ઠે પ્રાણપદે રોગી વિત્તપોડલ્યાયુરેવ ચ ॥ ૭૯ ॥

ઈર્ષ્યાલુ સતતં કામી તીવ્રરૌદ્રવપુર્નરઃ ।
સાક્ષમસ્થે પ્રાણપદે દુરારાધ્યઃ કુબુદ્ધિમાન્ ॥ ૮૦ ॥

રોગસન્તાપિતાડ્ગશ્ચ પ્રાણપદેડષ્ટમે સતિ ।
પીડિતઃ પાર્થિવૈદ્યૈર્મૃત્યબન્ધુસુતોદ્ભવૈઃ ॥ ૮૧ ॥

પુત્રવાન્ ધનસમ્પન્નઃ સુભગઃ પ્રિયદર્શનઃ ।
પ્રાણે ધર્મસ્થિતે ભૃત્યઃ સદાડદુષ્ટો વિચક્ષણઃ ॥ ૮૨ ॥

વીર્યવાન્ મતિમાન્ દક્ષો નૃપકાર્યેષુ કોવિદઃ ।
દશમે વૈ પ્રાણપદે દેવાર્યનપરાયણઃ ॥ ૮૩ ॥

વિખ્યાતો ગુણવાન્ પ્રાણો ભોગીધ નસમન્વિતઃ ।
લાભસ્થાનસ્થિતે પ્રાણે ગૌરાડ્ગો માતૃવત્સલઃ ॥ ૮૪ ॥

ક્ષુદ્રો દુષ્ટસ્તુ હીનાડ્ગો વિદ્રેશી દ્વિજબન્ધુષુ ।

व्यये प्राणो नेत्ररोगी काणो वा जायते नरः ॥ ८५ ॥

धृत्यप्रकाशभेटानां इलान्युक्तानि भूसुर ।

तथा यानि प्रकाशानां सूर्यादीनां भयारिणाम् ॥ ८६ ॥

तानि स्थितिवशात्तेषां स्फुटदृष्टिवशात् तथा ।

बलाऽबलविवेकेन वक्तव्यानि शरीरिणाम् ॥ ८७ ॥

अथे ग्रहस्फुटदृष्टिकथनाध्ययाः ॥ २६ ॥

भगवान् कतिधा दृष्टिर्बलं कतिविधं तथा ।

धति मे संशयो जातस्तं भवान् छेत्तुमर्हति ॥ १ ॥

अेका राशिवशाद् दृष्टिः पूर्वमुक्ता य या द्विज ।

अन्या भेटस्वभावोत्था स्फुटा तां कथयाम्यहम् ॥ २ ॥

त्रिदशे य त्रिकोणे य यतुरस्रे य सप्तमे ।

पादवृद्धया प्रपश्यन्ति प्रयच्छन्ति हलं तथा ॥ ३ ॥

पूर्णा य सप्तमं सर्वे शानिज्जुवकुजाः पुनः ।

विशेषतश्च त्रिदशत्रिकोणयतुरष्टमान् ॥ ४ ॥

धति सामान्यतः पूर्वैराचार्यैः प्रतिपादिता ।

स्फुटान्तरवशाद्वा य दृष्टिः साऽतिस्फुटा यथा ॥ ५ ॥

दृश्याद् विशोध्य द्रष्टारं षड्राशिभ्योऽधिकान्तरम् ।

दिग्भ्यः संशोध्य तद्भागा द्विभक्ता दृक् स्फुटा भवेत् ॥ ६ ॥

पञ्चाधिके विना राशिं भागाद्विद्वाश्च दृक् स्फुटा ।

वेदाधिके त्यजेद् भूताद् भागा दृष्टिः त्रिभाधिके ॥ ७ ॥

विशोध्यार्णवतो द्वाभ्यां लब्धं त्रिंशद्युतं य दृक् ।

द्व्यधिके तु विना राशिं भागास्तिथियुतास्तथा ॥ ८ ॥

उपाधिके विना राशिं भागा द्वयाम्नाश्च दृग् भवेत् ।

अेवं राश्याधिके शेषे शनौ द्रष्टरि भो द्विज ॥ ९ ॥

अेकमे नवमे भागा भुक्ता भोग्या द्विसंगुणाः ।

द्विभेऽशार्धोनिताः षष्टिरष्टमे भाग्निगुग् लवाः ॥ १० ॥

त्रिसप्तमे तु भौमस्य षष्टिरत्र लवोनिता ।
 सार्धांशास्तिथिसंयुक्ता द्विभे रूपां सदाऽङ्गले ॥ ११ ॥
 त्रिसप्तमे तु शुभस्य भागार्धं शरवेदयुक् ।
 द्विगुणैस्तु लवैश्चोनाः परसाश्चतुरष्टमे ॥ १२ ॥
 अयं रव्यादिभेदानां स्फुटा दृष्टिः प्रजायते ।
 तद्गशादेव भावानां जातकस्य कृलं वदेत् ॥ १३ ॥

अथ स्पष्टबलाध्यायः ॥ २७ ॥

अथ स्पष्टबलं वक्ष्ये स्थानकालादिसम्भवम् ।
 नीयोनां अथरं भार्धाधिकं यकाद् विशोधयेत् ॥ १ ॥
 भागीकृत्य त्रिभिर्भक्तं लब्धमुच्यबलं भवेत् ।
 स्वत्रिकोषास्वगोडाधिभित्रमित्रसमारिषु ॥ २ ॥
 अधिशत्रुगुले यापि स्थितानां कर्मशो बलम् ।
 भूताब्धयः पाग्निनभास्तिथ्यो दश युगाः कराः ॥ ३ ॥
 अयं लोराङ्काणाद्रिभागांकद्रादशांशजम् ।
 त्रिंशांशजं तद्वैक्यञ्च सप्तवर्गसमुद्भवम् ॥ ४ ॥
 शुक्लेन्दू सप्तभांशोऽन्ये विषमेऽङ्गिमितं बलम् ।
 केन्द्रादिषुस्थिताः भेदाः पूर्वाऽर्धाऽङ्गिमितं कमात् ॥ ५ ॥
 आधमध्यावसानेषु द्रेष्कारेषु स्थिताः कमात् ।
 पुंनपुंसकयोषाण्या द्युरङ्गिमितं बलम् ॥ ६ ॥
 सूर्यात् कुजात् सुभं शुवाङ्गुलाख्याऽस्तं लग्नमार्कितः ।
 दशमं यं भृगोश्चन्द्राद् छित्वा षड्भाधिके सति ॥ ७ ॥
 यकाद् विशोध्य तद्भागास्त्रिभिर्भक्ताश्च दिग्बलम् ।
 षष्ठाधटि निशीघात्तत्रतं त्रिंशच्च्युतं नतम् ॥ ८ ॥
 यन्द्रभौमशनीनां यं नतं द्विभं कलादिकम् ।
 षष्टिशुद्धं तदन्वेषां सदा रूपां बुधस्य छि ॥ ९ ॥
 अथ पक्षबलं वक्ष्ये सूर्ये यन्द्राद् विशोध्य यं ।
 षड्भाधिके विशोद्धार्कद् भागीकृत्य त्रिभिर्भजेत् ॥ १० ॥

षड्भाषिकं व्युतं यकाख्येष्टाकेन्द्रं स्मृतं कुजात् ॥ २४ ॥

भागीकृतं त्रिभिर्भक्तं लब्धं येष्टाभलं त्विति ।

स्थानदिक्कालदृष्ट्येष्टानिसर्गात्थं य षड्विधम् ॥ २५ ॥

अेवं त्र्यल्लभलं प्रोक्तमथ भावभलं शृणु ।

कन्यायुग्मतुलाकुम्भयापाधार्धाश्च सप्तमम् ॥ २६ ॥

गोऽजसिंहमृगाधार्धयापान्त्यार्धात् सुभं त्यजेत् ।

कर्कवृश्चिकतो लग्नं मृगात्यार्धाज्जुषाश्च षम् ॥ २७ ॥

शोध्धमङ्गाषिकं यकाख्युतं भागीकृतं त्रिदृत् ।

सदृष्टिपाद्युक्पापपापदृष्टिपाद्यविवर्जितम् ॥ २८ ॥

ज्ञेयदृष्टियुतं तस्य स्वस्वस्वामिभलान्वितम् ।

ठति भावभलं स्पष्टे सामान्यं य पुरोदितम् ॥ २९ ॥

भुधेज्ययुक्तभावस्य भलमेकेन संयुतम् ।

मन्दास्वस्वयुक्तस्य भलमेकेन वर्जितम् ॥ ३० ॥

दिने शीर्षोद्यो भावः सन्ध्यायामुभयोद्यः ।

निशि पृष्ठोद्योप्यश्च दद्यात् पाद्यमितं भलम् ॥ ३१ ॥

अंकाग्रयोऽङ्गरामाश्च भाग्रया करसिन्धवः ।

नवाग्रयः सुरास्त्रिशद् दशसंगुणितः क्मात् ॥ ३२ ॥

स्व्यादीनां भवैक्यश्चेत् तदा सुभलिनो मताः ।

अधिकं पूर्णमेव स्याद् भलं यद्भलिनो द्विज ॥ ३३ ॥

गुरुसौम्यस्वीणां तु भूतषट्केन्द्वो द्विज ।

पंचाग्रयः भ्रूतानि करभूमिसुधाकराः ॥ ३४ ॥

भाग्रयश्च क्मात्स्थानदिक्क्येष्टासमयाऽयने ।

सितेन्द्रोस्त्राग्रियन्द्राश्च भेषवः भाग्रयः शतम् ॥ ३५ ॥

यत्वारिशत् कला भौममन्थयोः षण्णव क्मात् ।

त्रिंशत् भवेदाः समाङ्गा नभाश्चेत्युदिता द्विज ॥ ३६ ॥

अेवं कृत्वा भवैक्यं ततश्चिन्त्यम् इलं द्विज ।

भावस्थानग्रहैः प्रोक्तयोगे ये योगलेतवः ॥ ३७ ॥

तेषां मध्ये बली कर्ता स येवाऽस्य कुलप्रदः ।
योगेष्वामेषु बहुषु नीतिरेवं प्रकीर्तिता ॥ ३८ ॥
गणितेषु प्रवीणो यः शब्दशास्त्रे कृतश्रमः ।
न्यायविद् बुद्धिमान् देशदिक्कालज्ञो जितेन्द्रियः ॥ ३९ ॥
उडापोडपटुर्डीरास्कन्धश्रवणसम्मतः ।
मैत्रेय सत्यतां यादृि तस्य वाक्यं न संशयः ॥ ४० ॥

अथेष्टकष्टाध्यायः ॥ २८ ॥

अथ येष्टमनिष्टं य ग्रहानां कथयाम्यहम् ।
यद्गशाख्य प्रयच्छन्ति शुभाऽशुभदशाकुलम् ॥ १ ॥
स्वनीयोनो ग्रह शोध्यः षड्भाषिष्ये भमएऽलात् ।
सैको राशिर्भवेदुच्यरश्मिर्द्विघ्नांशसंयुतः ॥ २ ॥
येष्टकेन्द्राख्य तद्गश्मिं साधयेदुच्यरश्मिवत् ।
येष्टकेन्द्रं कुजादीनां पूर्वमुक्तं मया द्विज ॥ ३ ॥
सायनार्कस्त्रिभोऽर्कस्य व्यर्केन्दुश्च विधोस्तथा ।
येष्टकेन्द्रं रसात्वं तस्यकाच्छोध्यं रसाधिडे ॥ ४ ॥
येष्टोच्यरश्मियोगार्धं शुभरश्मिः प्रकीर्त्यते ।
अष्टम्यश्च विशुद्धोऽसाभशुभाभ्यश्च कथ्यते ॥ ५ ॥
उच्ययेष्टाकरान् व्येकान् दिग्भिर्दत्त्वा तु योजयेत् ।
तदर्धमिष्टसंज्ञं स्यात् कष्टं तत्षष्टितश्च्युतम् ॥ ६ ॥
स्वोच्ये मूलत्रिकोणो य स्वभेऽधिसुहृदीष्टभे ।
समभे शत्रुभे याधिशत्रुभे नीचभे क्मात् ॥ ७ ॥
षष्टिरिष्वभ्यस्त्रिंशदाकृतिस्तिथयो गजाः ।
यत्वारो द्वौ य शून्यं य शुभमेतद्दलं गृहे ॥ ८ ॥
षष्टितः पतितं यैतच्छेषं स्यादशुभं गृहे ।
तदर्धमन्यवर्गेषु ज्ञेयं विप्र शुभाऽशुभम् ॥ ९ ॥
पञ्चस्विष्टकुलं याद्यात् समं षष्ठे ततः परम् ।
अशुभं त्रिषु विज्ञेयमिति शास्त्रेषु निश्चितम् ॥ १० ॥

द्दिग्बलं द्दिङ्कलं तस्य तथा द्दिनकलं भवेत् ।
 तयोः कलं शुभं प्रोक्तमशुभं षष्ठितश्च्युतम् ॥ ११ ॥
 शुभेऽधिके शुभं ज्ञेयमशुभं त्वशुभेऽधिके ।
 दशाकलं नभोगस्य तथा भावकलं द्विज ॥ १२ ॥
 भवैः षड्भिः समोषित्वा भवैक्येन भजेत् पृथक् ।
 तत्तद्भलकलानि स्युरशुभानि शुभानि च ॥ १३ ॥
 शुभपापकलाभ्यां च उन्याद् दृष्टिं बलं तथा ।
 दृष्टी ते शुभपापाभ्ये भवे स्यातां तदाह्वये ॥ १४ ॥
 भावानां च कले प्रोक्ते पतीनां च कले उभे ।
 राशौ शुभनभोगश्चेद् भावसाधनसंभवम् ॥ १५ ॥
 कलं तस्य शुभे युञ्ज्यादशुभे वर्जयेत् तथा ।
 पापश्चेदन्यथा चैवं भवे दृष्ट्यां तथैव च ॥ १६ ॥
 युञ्ज्यादुञ्ज्याद्विगे भेदे कलं नीयाद्विगे त्यजेत् ।
 अयं शुभाऽशुभं ज्ञात्वा जातकस्य कलं वदेत् ॥ १७ ॥
 अष्टवर्गकलं चैवं स्थाने च करणोऽन्यथा ।
 राशिद्वयगते भावे तद्भाष्यधिपतेः क्रिया ॥ १८ ॥
 स्थानाधिकेन भावेन भावलाभः प्रकीर्तितः ।
 तत्समाने च तद्भावे तदानीं स्थानदान् ग्रहान् ॥ १९ ॥
 संयोज्ये स्थानसंख्याया दलमेतत्समं कलम् ।
 अयं सभेटभावानां कलं ज्ञेयं शुभाऽशुभम् ॥ २० ॥

अथ पदाध्यायः ॥ २६ ॥

कथ्याम्यथा भावानां भेटानां च पदं द्विज ।
 तद्विशेषकलं ज्ञातुं यथोक्तं प्राङ् मङ्गिभिः ॥ १ ॥
 लज्जाद् यावतिथे राशौ तिष्ठेत्त्वग्नेश्चरः कृमात् ।
 ततस्तावतिथे राशौ लज्जस्य पदमुच्यते ॥ २ ॥
 सर्वेषामाप भावानां ज्ञेयमेवं पदं द्विज ।

तनुभावपदं तत्र बुधा मुख्यपदं विदुः ॥ ३ ॥
स्वस्थानं सप्तमं नैवं पदं भवितुमर्हति ।
तस्मिन् पदत्वे विज्ञेयं मध्यं तुर्यं कृमात् पदम् ॥ ४ ॥
यथा तुर्यस्थिते नाथे तुर्यमेव पदं भवेत् ।
सप्तमे च स्थिते नाथे विज्ञेयं दशमं पदम् ॥ ५ ॥
यस्माद् यावत्तिथे राशौ भेटात् तद्भवन् द्विज ।
ततस्तावतिथं राशिं भेटारुढं प्रथक्षते ॥ ६ ॥
द्विनाथद्विभयोरेव विज्ञेयं सभलावधि ।
विगणाय्य पदं विप्र ततस्तस्य क्वलं वदेत् ॥ ७ ॥
अथाऽलं पदमाश्रित्य क्वलं किञ्चिद् भूवे द्विज ।
पदादिकादशे स्थाने अर्धैर्युक्तोऽथवेक्षिते ॥ ८ ॥
धनवान् जायते बालस्तथा सुभसमन्वितः ।
शुभयोगात् सुमार्गोऽथ धनासिः पापतोऽन्तथा ॥ ९ ॥
मिश्रैर्मिश्रं क्वलं ज्ञेयं स्वोच्यमित्रादिगोऽङ्गैः ।
बहुधा जायते लाभो बहुधा च सुभागमः ॥ १० ॥
पदाल्लाभगृहं यस्य पश्यन्ति सकला ग्रहाः ।
राजा वा राजतुल्यो वा स जातो नात्र संशयः ॥ ११ ॥
पदाल्लाभगृहं पश्येद् व्ययं कश्चिन्न पश्यति ।
अविघ्नैः सदा लाभो जायते द्विजसत्तम ॥ १२ ॥
ग्रहदृग्योगबाहुल्ये पदादिकादशे द्विज ।
सार्गले चापि तत्रापि बह्वर्गलसमागमे ॥ १३ ॥
शुभग्रहार्गले विप्र तत्राप्युच्यग्रहार्गले ।
शुभेन स्वामिना दृष्टे लग्नाग्यादिगेन वा ॥ १४ ॥
जातस्य भाग्यप्राबल्यं निर्दिशेद्दुत्तरोत्तरम् ।
उक्तयोगेषु येत् भेटे द्वादशं नैव पश्यति ॥ १५ ॥
पदस्थानाद् व्यये विप्र शुभपापयुतेक्षिते ।
व्ययबाहुल्यमित्येवं विशेषोपार्जनात् सदा ॥ १६ ॥

आरुधात् केन्द्रकोशेषु स्थिते दारपटे द्विज ।
 लज्जजायापटे वापि सबलज्जसंयुते ॥ ३१ ॥
 स्/र्षमांश्च जायते नूनं देशे विख्यातिमान् भवेत् ।
 षष्ठेष्टमे व्ययस्थाने जातो दारपटेऽधनः ॥ ३२ ॥
 पटे तत्सममे वापि केन्द्रे वृद्धौ त्रिकोणके ।
 सुवीर्यः संस्थितः भेतः भार्याभर्तृसुभप्रदः ॥ ३३ ॥
 पदादारपटे यैवं केन्द्रे कोशे च संस्थिते ।
 द्वयोर्मैत्री भवेन्नूनं त्रिके वैरं न संशयः ॥ ३४ ॥
 अयं लज्जपदाद् विप्र तनयादिपटे स्थिते ।
 मित्रामित्रे विजानीयात्वाभालाभौ विव्यक्षाणः ॥ ३५ ॥
 लज्जदारपटे विप्र मिथः केन्द्रगते यद्वि ।
 त्रिलाभयोस्त्रिकोशे वा तथा राजा धराधिपः ॥ ३६ ॥
 अयं लज्जपदादेव धनादिपदतो द्विज ।
 स्थानद्वयं समालोक्य जातकस्य क्वलं वदेत् ॥ ३७ ॥

अथोपपदाध्यायः ॥ ३० ॥

अथोपपदमाश्रित्य कथयामि क्वलं द्विज ।
 युश्चुभत्वे भवेन्नृणां पुत्रदारदिजं सुभम् ॥ १ ॥
 तनुभावापदं विप्र प्रधानं पदमुच्यते ।
 तनोरनुयराद्यत् स्यादुपाकुठं तदुच्यते ॥ २ ॥
 तदेवोपपदं नाम तथा गौणपदं स्मृतम् ।
 शुभभेटगृहे तस्मिन् शुभज्जसंयुतेक्षिते ॥ ३ ॥
 पुत्रदारसुभं पूर्णं जायते द्विजसत्तम ।
 पापज्जसंयुते तत्र पापमे पापवीक्षिते ॥ ४ ॥
 प्रप्राजको भवेज्जतो दारुलीनोऽथ वा नरः ।
 शुभदृग्योगतो नैव योगोऽयं दारनाशकः ॥ ५ ॥
 रविर्नैवात्र पापः स्यात् स्वोच्यमित्रस्वभस्थितः ।

नीयशत्रुगृहस्थश्चेत्तदाऽसौ पाप एव छि ॥ ६ ॥

शुभग्रहाणां दृष्टिश्चेद्गुपाऽढाद् द्वितीयके ।

शुभर्क्षे शुभयुक्ते च पूर्वोक्तं छि हलं स्मृतम् ॥ ७ ॥

उपाऽढाद् द्वितीयं च नीयांशे नीयभेटयुक् ।

कूरग्रहसमायुक्तं जातको दारुणा भवेत् ॥ ८ ॥

स्वोऽभ्यांशे स्वोऽभ्यसंस्थे वा तुङ्गदृष्टिवशात् तथा ।

भवन्ति भलवो दारा उपलक्षणासंयुताः ॥ ९ ॥

उपाऽढे द्वितीये वा मिथुने संस्थिते सति ।

तत्र जातनरो विप्र भुङ्गादारयुतो भवेत् ॥ १० ॥

उपाऽढे द्वितीयेऽपि स्वस्वामिग्रहसंयुते ।

स्वर्क्षगे तत्पतौ वापि यत्र कुत्रापि भूसुर ॥ ११ ॥

यस्य जन्मनि योगोऽयं स नरो द्विजसत्तम ।

उत्तरायुषि निर्दारी भवत्येव न संशयः ॥ १२ ॥

स्वराशौ संस्थितेऽप्येवं नित्याभ्ये दारुकारके ।

उत्तरायुषि निर्दारी भवत्येव न संशयः ॥ १३ ॥

उपाऽढपतिः स्वोऽभ्ये स्थिरस्त्रीकारकोऽथ वा ।

सुकुलाद् दारुलाभः स्यान्नीयस्थे तु विपर्ययात् ॥ १४ ॥

उपाऽढे द्वितीये वा शुभसम्भ्रमधतो द्विज ।

जातस्य सुन्दरी भार्या भव्या उपगुणान्विता ॥ १५ ॥

उपाऽढाद् द्वितीये च शनिराहु स्थितौ यद्वि ।

उपवादात् स्त्रियस्त्यागो नाशो वा जायते द्विज ॥ १६ ॥

उपाऽढे द्वितीये वा शिभिःशुक्रौ यदा स्थितौ ।

रक्तप्रदरोगार्ता जायते तस्य भामिनी ॥ १७ ॥

भुधकेतू स्थितौ तत्र तदाऽस्थिस्रावसंयुता ।

तत्रस्थाः शनिराह्वर्कस्तदाऽस्थिज्वरसंयुता ॥ १८ ॥

स्थूलाङ्गी भुधराहुभ्यां तत्रस्थाभ्यां द्विजोत्तम ।

भुधक्षेत्रे कुजार्की चेन्नसिकारोगसंयुता ॥ १९ ॥

कुजक्षेत्रेऽप्येवमेव कृलं ज्ञेयं द्विजोत्तम ।
 भृत्स्पतिशनी तत्र कर्णनेत्ररुजान्विता ॥ २० ॥
 तत्रान्यगेऽगौ विप्र बुद्धभौमौ स्थितौ यदा ।
 यदा स्वर्भानुदेवेज्यौ भार्या दन्तरुजान्विता ॥ २१ ॥
 शनिराडू शनिक्षेत्रे पङ्गुर्वातरुजान्विता ।
 शुभदृग्योगतो नेति कृलं ज्ञेयं विपश्चिता ॥ २२ ॥
 लग्नात् पदादुपाडुढाद् यो राशिः सममो द्विज ।
 तस्मात् तत्स्वामिनः षेटात् तदंशाख्य द्विजोत्तम ॥ २३ ॥
 अेवमेव कृलं ज्ञेयमित्याहुर्नारदादयः ।
 उक्तेभ्यो नवमे विप्र शनियन्द्रबुधा यदिति ॥ २४ ॥
 अपुत्रता तथाऽर्कज्यराहुभिर्बहुपुत्रता ।
 यन्द्रेणैकसुतस्तत्र मिश्रैः पुत्रो विलम्बतः ॥ २५ ॥
 रवीज्यराहुयोगेन पुत्रो वीर्यप्रतापवान् ।
 प्रयाडुविजयी विप्र रिपुनिग्रहकारकः ॥ २६ ॥
 उक्तस्थाने कुजार्कभ्यां पुत्रहीनः प्रजायते ।
 दत्त पुत्रयुतो वापि सडोत्थसुतवान् भवेत् ॥ २७ ॥
 तत्रस्थे विषमे राशौ बहुपुत्र्युतो नरः ।
 स्वल्पापत्यः समे राशौ जायते द्विजसत्तम १ ॥ २८ ॥
 सिंहे योपपदे विप्र निशानाथयुतेक्षिते ।
 अल्पप्रजोऽथ कन्यायां जातः कन्याप्रजो भवेत् ॥ २९ ॥
 सुतभावनाशाख्य स्थिरसन्ततिकारकात् ।
 अेवं त्रिशांशकुण्डल्यामपि योगं विचिन्तयेत् ॥ ३० ॥
 शनिराडू त्रिलाभस्थौ पदाद् भ्रातुर्विनाशकौ ।
 ज्येष्ठस्यैकादशे तत्र कनिष्ठस्य तृतीयके ॥ ३१ ॥
 दैतेज्ये तत्र गर्भस्थ नाशो व्यवहितस्य च ।
 लग्ने वापि पदे रन्ध्रे दैत्याचार्ययुतेक्षिते ॥ ३२ ॥
 तथैव कृलमित्याहुर्निर्विशंकं मुनीश्वराः ।
 तृतीयलाभयोर्विप्र यन्द्रेज्यबुधमङ्गलाः ॥ ३३ ॥

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

